

പൈനാപ്പിൾ ഗവേഷണ കേന്ദ്രം

കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല

വാഴക്കുളം, മുവാറ്റുപുഴ, കേരളം - 686670, ഇൻഡ്യ

നം. പി. ആർ. എസ് /ഇ1/17

തീയതി: 25.11.2017

പൈനാപ്പിൾ മേഖലയിലെ സമഗ്രവികസനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പൈനാപ്പിൾ അസ്സോസിയേഷൻ പ്രതിനിധികളുമായി നടത്തിയ ചർച്ചയുടെ മിനിറ്റ്സ്

തീയതി: 24/11/2017 സമയം: 10.10 am -12.40 pm

സ്ഥലം: പൈനാപ്പിൾ ഗവേഷണ കേന്ദ്രം, കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല, വാഴക്കുളം

സന്നിഹിതരായിരുന്നവർ:

നം.	പേര്	അസ്സോസിയേഷൻ	ഫോൺ	ഇ-മെയിൽ
1	കെ.എം.ജയിംസ്	പൈനാപ്പിൾ ഫാർമേഴ്സ് അസ്സോസിയേഷൻ	9446209434	
2	ബിജുമോൻ.ടി	പൈനാപ്പിൾ ആൻഡ് റബ്ബർ ഗ്രോവേഴ്സ് അസ്സോസിയേഷൻ	9447178454	prgavklm@gmail.com
3	തങ്കച്ചൻ മാത്യു	പൈനാപ്പിൾ ആൻഡ് റബ്ബർ ഗ്രോവേഴ്സ് അസ്സോസിയേഷൻ	9447433331	tmt456456@rediffmail.com
4	ജോയ് മാത്യു	വാഴക്കുളം പൈനാപ്പിൾ ഗ്രോവേഴ്സ് ആൻഡ് പ്രോസസ്സേഴ്സ് പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡ്	9447302735	joyvazhakulam@gmail.com
5	ബേബി ജോൺ	വാഴക്കുളം പൈനാപ്പിൾ ഗ്രോവേഴ്സ് ആൻഡ് പ്രോസസ്സേഴ്സ് പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡ്	9447157754	bjohnpineapplecity@gmail.com
6	ജോസ് വർഗ്ഗീസ്	പൈനാപ്പിൾ മർച്ചന്റ്സ് അസ്സോസിയേഷൻ	9447310890	pineapplemerchants@gmail.com

7	ജോജോ ജോസഫ്	പൈനാപ്പിൾ ഫാർമേഴ്സ് അസ്സോസിയേഷൻ	9446360172	
8	ജയിംസ് ജോർജ്ജ്	പൈനാപ്പിൾ ഫാർമേഴ്സ് അസ്സോസിയേഷൻ	9447742799	jamesthottumuri@gmail.com
9.	ഡോ. ജോയി പി. പി.	പൈനാപ്പിൾ ഗവേഷണ കേന്ദ്രം, വാഴക്കുളം	9446010905	joy.pp@kau.in
10.	ജസ്റ്റിൻ ടി. ജോസ്	പൈനാപ്പിൾ ഗവേഷണ കേന്ദ്രം, വാഴക്കുളം	9744469876	justin1970th@gmail.com

മീറ്റിങ്ങിൽ പങ്കെടുത്തവർ

പൈനാപ്പിൾ മേഖലയിലെ സമഗ്രവികസനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചർച്ചയിൽ നിന്ന് ഉരുത്തിരിഞ്ഞ നിർദ്ദേശങ്ങൾ:

1. ഏതൊരു മേഖലയുടെയും പ്ലാനിങ്ങിനും വികസനത്തിനും വ്യക്തമായ സ്ഥിതി വിവരകണക്കുകൾ ആവശ്യമാണ്. പൈനാപ്പിൾ കൃഷിയുടെ വ്യാപ്തി, ഉത്പാദനം, ഉത്പാദനക്ഷമത 2014-15 ലെ കണക്കനുസരിച്ച് 8080 ഹെക്ടർ, 77731 ടൺ, 9.620 ടൺ/ഹെക്ടർ എന്നിങ്ങനെയാണ്. നിലവിലെ സാഹചര്യവുമായി ഇവ പൊരുത്തപ്പെടുന്നില്ല. പൈനാപ്പിൾ മേഖലയിലെ വിവിധ സംഘടനകളുടെ കണക്കുപ്രകാരം ഇവ 14000 ഹെക്ടർ, 3.5 ലക്ഷം ടൺ ഉത്പാദനവും 25 ടൺ/ഹെക്ടർ ഉത്പാദനക്ഷമതയുമാണ്. ജില്ല തിരിച്ചുള്ള ഈ കണക്കുകളിൽ എത്രയും വേഗം വ്യക്തത വരുത്തണം.
2. കേരളത്തിന് ഏറ്റവും യോജിച്ച ഇനം ഭൂസൂചിക ലഭിച്ച വാഴക്കുളം പൈനാപ്പിൾ തന്നെയാണ്. കേരളത്തിൽ 90% ത്തിൽ കൂടുതലും ഈ ഇനമാണ്. ഫ്രഷ് ഫ്രൂട്ട് സെഗ്മന്റിൽ ഇന്ത്യയിൽ തന്നെ ഒന്നാം സ്ഥാനം ഇതിനാണ്. പൈനാപ്പിൾ മേഖലയുടെ തുടർ വികസനത്തിനു സംസ്കരണവും കയറ്റുമതിയും വർദ്ധിപ്പിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇതിന് എം.ഡി.-2 ഇനമാണ് കൂടുതൽ അനുയോജ്യം. ഇതിന്റെ ആകൃതിയും പ്രകൃതിയും (പരന്ന കണ്ണുകൾ, നേർത്ത കോർ, സിലിൻഡ്രിക്കൽ ആകൃതി, 30 ദിവസം വരെയുള്ള സൂക്ഷിപ്പുകാലം) സംസ്കരണത്തിനും കയറ്റുമതിക്കും ഏറ്റവും സഹായകമാണ്. ആയതിനാൽ, 20-25% വരെ വ്യാപ്തിയിൽ എം.ഡി.-2 പൈനാപ്പിൾ കൃഷി ചെയ്യാനുള്ള നടീൽ വസ്തുക്കൾ ലഭ്യമാക്കുകയും തിരിച്ചുവാങ്ങൽകരാർ (buy-back) മുഖേനയുള്ള കൃഷി നടപടികൾ ആരംഭിക്കുകയും വേണം.
3. ഹാരിസൺസ് മലയാളം ലിമിറ്റഡ് (HML), ട്രാവൻകൂർ റബ്ബർ ആന്റ് ടീ ലിമിറ്റഡ് (TRT), ഫാർമിംഗ് കോർപ്പറേഷൻ (FC), പ്ലാന്റേഷൻ കോർപ്പറേഷൻ ഓഫ് കേരള ലിമിറ്റഡ് (PCK), റീഹാബിലിറ്റേഷൻ പ്ലാന്റേഷൻ ലിമിറ്റഡ് (RPL) മുതലായവയായി ബന്ധപ്പെട്ട നിയമപ്രശ്നങ്ങൾ കാരണം പൈനാപ്പിൾ കൃഷിക്ക് സ്ഥല ദുർലഭ്യം ഉണ്ട്. സർക്കാർതല ചർച്ചയിലൂടെ ഈ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് അടിയന്തിരമായി പരിഹാരം കണ്ട് ഈ സ്ഥലങ്ങൾ പൈനാപ്പിൾ കൃഷിക്ക് ലഭ്യമാക്കണം.
4. പാട്ടകൃഷിക്കു നിയമസാധുതയുള്ള പാട്ടക്കരാർ വ്യവസ്ഥ സർക്കാർ തലത്തിൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വരണം. സർക്കാർ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള പൈനാപ്പിൾ കൃഷിക്ക് അനുയോജ്യമായ സ്ഥലങ്ങളിൽ പൈനാപ്പിൾ പാട്ടകൃഷിക്ക് വേണ്ടതായ നയരൂപരേഖ ഉണ്ടാക്കണം. നാഷണൽ ഹോർട്ടികൾച്ചർ ബോർഡ് (NHB) മുതലായ സർക്കാർ ഏജൻസികളിൽ നിന്നുള്ള സഹായത്തിന് ഇത് അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്.
5. കൃഷിക്കു 4% ത്തിൽ കൂടാത്ത തരത്തിൽ ബാങ്ക് വായ്പ, വ്യക്തിക്ക് 100 ഹെക്ടർ വരെ നൽകണം. കൂടാതെ പിഴപലിശയും പലിശയ്ക്കുമേലുള്ള പലിശയും ഒഴിവാക്കണം.

6. കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ നൽകി വരുന്ന സബ്സിഡി മുഴുവൻ കൃഷിസ്ഥലത്തിനും നൽകണം.
7. പൈനാപ്പിൾ കർഷകർക്ക് വരൾച്ച, വിലയിടിവ് മുതലായ കാരണങ്ങൾ കൊണ്ട് നഷ്ടങ്ങൾ സംഭവിക്കുമ്പോൾ കടാശ്വാസമോ മോറട്ടോറിയമോ നടപ്പാക്കണം.
8. കൃഷി ചെലവു കുറയ്ക്കുന്നതിനും തൊഴിലാളികളുടെ ദൗർലഭ്യം പരിഹരിക്കുന്നതിനും വേണ്ടി കേരളത്തിന്റെ ഭൂപ്രകൃതിക്കു അനുയോജ്യമായ യന്ത്രവൽക്കരണം നടപ്പാക്കണം.
9. കൃഷി തോട്ടങ്ങളിലേക്ക് പിക്ക്പ്പ്, ടെമ്പോ മുതലായ വാഹനങ്ങളിൽ തടസ്സം കൂടാതെ ജോലിക്കാരുമായി പോകവനുള്ള സാഹചര്യം ഉണ്ടാക്കണം.
10. ജൈവ പൈനാപ്പിൾ കൃഷിക്കാവശ്യമായ ഗുണനിലവാരമുള്ള ജൈവവളവും ബയോകൺട്രോൾ ഏജന്റ്സും സബ്സിഡി നൽകി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.
11. ഓർഗാനിക് എന്ന പേരിൽ പ്രചാരത്തിലുള്ള വ്യാജ വളങ്ങൾ, കീടനാശിനികൾ മുതലായവ നിരോധിക്കണം.
12. കൃഷിയുടെ വ്യാപ്തി അനുസരിച്ച് അതാത് ജില്ലയ്ക്കുള്ള യൂറിയ അലോട്ട്മെന്റ് കൂട്ടണം.
13. പൈനാപ്പിളിന്റെ സംസ്കരണവും കയറ്റുമതിയും ഗണ്യമായി കൂട്ടുവാൻ സൂക്ഷിപ്പുകാലം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഗവേഷണം നടത്തേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.
14. വിപണിയിൽ പൈനാപ്പിളിന് വിലതകർച്ച ഉണ്ടാകുമ്പോൾ സർക്കാർ ന്യായവില ഉറപ്പാക്കി കമ്പനികളിൽ സംഭരിച്ച് സംസ്കരിക്കണം.
15. കാർഷികാവശ്യങ്ങൾക്കു വേണ്ടി ഉപയോഗിക്കുന്ന ഹാൻഡ് സ്പ്രേയേഴ്സ്, ഗ്ലൗസ് എന്നീ കർഷിക ഉപകരണങ്ങളുടെയും കൃഷിയ്ക്കു വേണ്ട വെറ്റിംഗ് ഏജന്റ്സ്, ഡോളോമൈറ്റ് മുതലായവയുടെയും ജി.എസ്.ടി ഒഴിവാക്കണം.
16. പൈനാപ്പിൾ മൂല്യവർദ്ധിത ഉൽപ്പന്നങ്ങളെ ജി.എസ്.ടി. യിൽ നിന്ന് ഒഴിവാക്കണം.
17. ജി.എസ്.ടി ഒഴിവാക്കിക്കൊണ്ട് കൂടുതൽ ചെറുകിട വൻകിട സംസ്കരണ യൂണിറ്റുകൾ തുടങ്ങാനും ധനസഹായം നൽകാനും സർക്കാർ മുൻകൈ എടുക്കണം.
18. നിലവിൽ സർക്കാർ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള വാഴക്കളം അഗ്രോ ആൻഡ് ഫ്രൂട്ട് പ്രോസസിംഗ് കമ്പനി വർഷം മുഴുവനും പൂർണ്ണ ശേഷിയിൽ പ്രവർത്തിക്കാനും, പ്രവർത്തന ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുവാനുള്ള നടപടികളും ധനസഹായവും ഉണ്ടാകണം.
19. പൈനാപ്പിളിൽ നിന്ന് വൈവിധ്യമാർന്ന നൂതന ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാൻ തുടങ്ങുക. ഉപോൽപ്പന്നങ്ങളായ പൈനാപ്പിൾ ഫൈബറും ബ്രോമിലൈനും ഉപയോഗക്ഷമമാക്കുക.
20. പൈനാപ്പിൾ വാല്യു ചെയിനിലെ ഒരോ തലത്തിലും ശരിയായ മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിലൂടെ മാലിന്യം പൂർണ്ണമായും ഒഴിവാക്കണം
21. ഏഷ്യയിലുള്ള ഏക പൈനാപ്പിൾ മാർക്കറ്റായ വഴക്കളത്തിനെ ഏറ്റവും നൂതനമായ സൗകര്യങ്ങളോടുകൂടിയ പൈനാപ്പിൾ മാർക്കറ്റായി നവീകരിക്കുക.

- ഇപ്പോൾ അനുഭവപ്പെടുന്ന 20% ഹാന്റിലിംഗ് ലോസ് ഇത് മുഖേന ഒഴിവാക്കാൻ സാധിക്കും.
22. വാഴക്കളം പൈനാപ്പിളിന് ഭൂസൂചിക ലഭിച്ചിട്ട് 8 വർഷത്തോളമായി എങ്കിലും ഈ ബ്രാൻഡിൽ വിപണനവും കയറ്റുമതിയും ഇന്നുവരെ പ്രാവർത്തികമായിട്ടില്ല. ഭൂസൂചികയുള്ള വാഴക്കളം പൈനാപ്പിളിന് ഉത്പന്നനാമവും ചിഹ്നവും നൽകിയുള്ള കയറ്റുമതി തുടങ്ങുകയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക.
  23. ബോധവൽക്കരണത്തിനും പൈനാപ്പിൾ മേഖലയുടെ സമഗ്രവികസനത്തിനും വ്യക്തമായ പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ പുറത്തിറക്കുക. ദൃശ്യ-ശ്രവ്യ മാധ്യമങ്ങളിലൂടെ പൈനാപ്പിൾ മേഖലയുടെ സമഗ്ര വികസനത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള പ്രചാരണം ശക്തമാക്കണം.
  24. ഗവേഷണം-കൃഷി-വിപണനം-സംസ്കരണം-കയറ്റുമതി തുടങ്ങിയവ തമ്മിലുള്ള മെച്ചപ്പെട്ട സമഗ്ര ബന്ധവും ഒരുമയോടെയുള്ള സംയോജിത പ്രവർത്തനവും ആവശ്യമാണ്. ഇതിനായി ആരംഭിച്ച കേരള പൈനാപ്പിൾ മിഷനെ പ്രവർത്തനക്ഷമമാക്കണം. സ്വതന്ത്ര ചുമതലയുള്ള ഒരു മേലുദ്യോഗസ്ഥനെ നിയമിക്കണം.
  25. തദ്ദേശീയമായ സാമൂഹ്യപ്രശ്നങ്ങളാണ് ഇന്ന് പൈനാപ്പിൾ കർഷകരുടെ പ്രധാന വെല്ലുവിളി. കർഷകരെ സ്വസ്ഥമായും സമാധാനമായും കൃഷി ചെയ്യാൻ അനുവദിക്കണം. അറിവില്ലാത്തവർക്ക് അവബോധം നൽകിയും ചൂഷകരിൽ നിന്നും വിവാദകരിൽ നിന്നും പൈനാപ്പിൾ കർഷകർക്ക് സംരക്ഷണം നൽകിയും ഇത് പരിഹരിക്കാൻ സർക്കാർ ഉചിതമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കണം.
  26. അനാവശ്യമായ കോടതികേസുകൾ ഒഴിവാക്കുന്നതിന് കാർഷിക സർവ്വകലാശാലയുടെ പാക്കേജ് ഓഫ് പ്രാക്റ്റീസസ് അനുസരിച്ച് തടസ്സം കൂടാതെ കൃഷി ചെയ്യുന്നതിന് അതാത് പഞ്ചായത്തിലെ കൃഷി ഓഫീസറെ അധികാരപ്പെടുത്തണം.
  27. കാർഷിക മേഖലയിലെ പ്രവർത്തനവും വിപണനവും ബന്ദ്-ഹർത്താൽ തുടങ്ങിയവയിൽ നിന്ന് ഒഴിവാക്കണം; പാൽ, പത്രം, ആശുപത്രി വാഹനങ്ങൾ മുതലായവയെ ഒഴിവാക്കുന്നതുപോലെ.
  28. എല്ലാ ഇടപാടുകളിലും സുതാര്യത ഉറപ്പാക്കുക.
  29. ഡിജിറ്റൽ ടെക്നോളജി മുഖാന്തരം എല്ലാ വിവരങ്ങളും ഒരു മൗസ് ക്ലിക്ക്ിൽ ലഭ്യമാക്കുക.

പൈനാപ്പിൾ മേഖലയിലെ സമഗ്രവികസനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നങ്ങൾ, പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ, നടപ്പാക്കേണ്ട ഏജൻസികൾ

നം.	പ്രശ്നങ്ങൾ	പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ	നടപ്പാക്കേണ്ട
1.	പരിസ്ഥിതി, പാരിസ്ഥിതിക, തദ്ദേശീയ സാമൂഹിക പ്രശ്നങ്ങൾ; ദുഷ്പ്രചാരണങ്ങൾ, പകർച്ച വ്യാധി ഭീഷണികൾ	വ്യക്തമായ മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശക പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ, കൃഷി ബോധവൽക്കരണം	കേരള സർക്കാർ, കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല, കൃഷി വകുപ്പ്, ആരോഗ്യ വകുപ്പ്
2.	സംസ്കരണത്തിന്റെയും ഉൽപ്പന്ന വൈവിധ്യത്തിന്റെയും അപര്യാപ്തത	ചെറുകിട വൻകിട സംസ്കരണ കേന്ദ്രങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുക, നൂതന ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ ഗവേഷണം ചെയ്ത് കണ്ടുപിടിക്കുക, അവ പരിശീലനങ്ങൾ, പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ എന്നിവ വഴി ജനങ്ങളിലേക്ക് എത്തിക്കുക, സാമ്പത്തിക സഹായങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുക	കേരള സർക്കാർ, കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല, കൃഷി വകുപ്പ്, ബാങ്കുകൾ, വ്യവസായ വകുപ്പ്, അഗ്രികൾച്ചറൽ ആൻഡ് പ്രോസസ്സിംഗ് പ്രോഡക്ട്സ് എക്സ്പോർട്ട് ഡെവലപ്മന്റ് അതോറിറ്റി (APEDA)
3.	പൈനാപ്പിളിലെ 'എ', 'ബി', 'സി' ഗ്രേഡിംഗ്; ഗ്രേഡുകൾ തമ്മിലുള്ള വൻ വില വ്യത്യാസം	പരമാവധി 'എ' ഗ്രേഡ് ചക്ക ഉൽപാദിപ്പിക്കാനുള്ള ശാസ്ത്രീയ കൃഷിരീതി പിൻതുടരുക	പൈനാപ്പിൾ കർഷകർ, കേരള സർക്കാർ, കൃഷി വകുപ്പ്
4.	വിപണി വിലയിലെ അസ്ഥിരത	താങ്ങുവില നിശ്ചയിക്കുക, ആ വിലയ്ക്ക് എല്ലാ ഗ്രേഡ് ചക്കകളും എടുക്കുക, ആ വില റൊക്കം കർഷർക്ക് ലഭ്യമാക്കുക	കേരള സർക്കാർ, വാഴക്കളം അഗ്രോ ആൻഡ് ഫുഡ് പ്രോസസിംഗ് കമ്പനി ലിമിറ്റഡ്, കേരള പൈനാപ്പിൾ മിഷൻ

5.	കൃഷിയിൽ ബാങ്കു വായ്പ ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രശ്നങ്ങൾ	സർക്കാർ പാട്ടുകൃഷി നയങ്ങൾ രുപീകരിക്കുക, അഗ്രി. ഇൻഷുറൻസ് പോലുള്ള നിബന്ധനകൾ ഒഴിവാക്കുക	നബാർഡ്, ബാങ്കുകൾ, കൃഷി വകുപ്പ്, കേരള സർക്കാർ
6.	തൊഴിലാളികളുടെ ദൗർലഭ്യം, ഉയർന്ന കുലി	യന്ത്രവൽകരണം; തൊഴിലുറപ്പ്, കുടുംബശ്രീ എന്നിവയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുക	കൃഷി വകുപ്പ്, കേരള സർക്കാർ
7.	കയറ്റുമതി അഭാവവും ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നങ്ങളും	ബോധവൽകരണം നടത്തുക, സൂക്ഷിപ്പുകാലം കൂട്ടുക, കയറ്റുമതി മാനദണ്ഡങ്ങൾ നിശ്ചയിക്കുക, സർക്കാർ ധനസഹായവും പ്രോത്സാഹനവും നൽകുക, എം. ഡി.-2 പ്രചരിപ്പിക്കുക	കൃഷി വകുപ്പ്, കേരള സർക്കാർ, അഗ്രികൾച്ചറൽ ആൻഡ് പ്രോസസ്സിംഗ് പ്രോഡക്ട്സ് എക്സ്പോർട്ട് ഡെവലപ്മന്റ് അതോറിറ്റി (APEDA), പ്രൈവറ്റ് ഏജൻസികൾ
8.	യൂണിറ്റ് പോഷണത്തിന്റെ ഉയർന്ന വില	രാസവളങ്ങളുടെ ജി.എസ്.ടി. വെട്ടിച്ചുരുക്കുക, സബ്സിഡി നൽകുക	കേന്ദ്ര സർക്കാർ, കേരള സർക്കാർ
9.	രോഗപ്രതിരോധ ശേഷിയുള്ള ഇനങ്ങൾ, പഴുത്തിനും, ജൂസിനും, ക്യാനിങ്ങിനും പ്രത്യേക ഇനങ്ങൾ	ഗവേഷണത്തിലൂടെ കണ്ടെത്തുക	കേന്ദ്ര സസ്യ ഗവേഷണ കേന്ദ്രങ്ങൾ, കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല
10.	ജൈവ മാലിന്യ പ്രശ്നങ്ങൾ	ജൈവ മാലിന്യ സംസ്കരണം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക	കേരള സർക്കാർ, കൃഷി വകുപ്പ്

11.	പോലീസുകാരുടെ അനാവശ്യ ശല്യപ്പെടുത്തലുകൾ	ബോധവൽക്കരണം നടത്തുക	കേരള സർക്കാർ
12.	മൾട്ടി പർപ്പസ് ക്വാറുകൾക്കുള്ള പെർമിറ്റ്	കൃഷിയിടങ്ങളിലേക്ക് വികസിപ്പിച്ചും ടെമ്പോയിലും തൊഴിലാളികളെ കൊണ്ടുപോകാൻ അനുവദിക്കുക	കേരള സർക്കാർ
13.	കൃഷി മരുന്നുകൾ കുറിച്ചു കൊടുക്കുന്നതിലെ പ്രശ്നങ്ങൾ	കൃഷി മരുന്നുകൾ എല്ലാ അഗ്രികൾച്ചർ ബിരുദധാരികൾക്കും നൽകാൻ സാധിക്കുക	കേരള സർക്കാർ, കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല, കൃഷി വകുപ്പ്
14.	പ്രവർത്തനരഹിതമായ പൈനാപ്പിൾ മിഷൻ	പൈനാപ്പിൾ മിഷൻ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുക	കേരള സർക്കാർ, കേരള പൈനാപ്പിൾ മിഷൻ

വാഴക്കുളം,
25 നവംബർ 2017.

ഡോ. ജോയി പി. പി.
പ്രൊഫസ്സർ & ഹെഡ്